

Verslag vergadering raadsronde Raadzaal d.d. 27 februari 2018

Verslag: de heer Van Vlodrop

Startdocument haalbaarheidsstudie milieuzone binnenstad

Aanwezig:

Voorzitter: de heer Mertens

College: wethouder Krabbendam

Griffie: de heer Cobben

Fractiewoordvoerders: de dames Den Broeder, Nuyts en Van Ham en de heren Van der Gugten, Hoen, Geelen, Beckers, Es Sadki, Meij, Bonder, Barendse en Steijns

De **voorzitter** opent om 19.00 uur de vergadering. Er zijn twee interessante en intensieve stadsrondes over het onderwerp gehouden. Het is nu aan de politieke partijen om hun standpunten kenbaar te maken.

GroenLinks (Van der Gugten) pleit voor een veilige en schone stad voor inwoners en bezoekers met zo min mogelijk emissies. In de afgelopen jaren zijn er voorzichtige stapjes in de goede richting gezet. Het is nu de tijd om met de invoering van een milieuzone een grotere stap te zetten. Het brengt uiteindelijk alleen maar voordelen, ook op commercieel gebied. GroenLinks pleit er dan ook voor om de milieuzone op korte termijn in te voeren met de slimste invullingen, onder andere met een milieusticker (vergelijkbaar met Duitsland). Spreker pleit ervoor om ook aandacht te houden voor de vervuiling door brommers en scooters en stelt voor om ook dit aspect mee te nemen in de milieuzone. Hij benadrukt tot slot dat er talloze goede voorbeelden zijn van het invoeren van een milieuzone.

De **Maastrichtse Volkspartij** (Hoen) onderschrijft het voorstel om een start te maken met de invoering van de milieuzone. De fractie beraadt zich nog over het tempo waarin dat moet gebeuren en met welke aanvullingen. Klaor Loch vindt dat er snel duidelijkheid moet komen over een snelle invoering van de milieuzone. Spreker kondigt fractieberaad aan over het tempo van invoeren en over eventuele financiële consequenties.

Den Broeder (Den Broeder) vindt het belangrijk dat er snel een milieuzone komt in de binnenstad van Maastricht. Er moet niet te veel tijd worden verspild aan onderzoeken en testfases, mede gezien de ervaringen die andere gemeenten hier al mee hebben opgedaan. Spreekster pleit voor de variant met kentekenherkenning, zeker gezien de ontwikkelingen in Europa op het gebied van het herkennen van - ook - buitenlandse kentekens. Dit systeem is ook herbruikbaar, onder andere bij het toepassen van het weren van bepaalde categorieën voertuigen. Dat is bij het gebruik van stickers niet het geval.

Het **CDA** (Geelen) ziet uit naar de invulling van deze regeling. Spreker vraagt aan GroenLinks hoe daar ook scooters en brommers bij betrokken kunnen worden. Hij begrijpt uit de reactie van GroenLinks dat zij daartoe een motie zal voorbereiden.

Het CDA heeft in haar verkiezingsprogramma veel aandacht besteed aan dit thema met aandacht voor het terugdringen van vervuilend verkeer en voor onder andere stadsdistributie in West en Oost. Spreker bedankt Klaor Loch voor haar aanvullende informatie over de specifieke problematieken binnen de verschillende gebieden. Hij vraagt de wethouder om een reactie op het artikel van De Limburger hierover. De heer Geelen heeft verder de volgende vragen.

- Het CDA heeft eerder vragen gesteld over verlies van ondernemers door de invoering van het milieuvignet. Spreker is van mening dat de maatregelen om bezoekers aan de stad te behouden, voldoende zijn.
- Het gaat om een langdurige procedure. Spreker stelt dan ook voor om snel te beginnen. Daarbij moeten vanaf de prille start alle betrokkenen (ondernemers en burgers) worden meegenomen. Ook moet er aandacht zijn voor een groter gebied, ook buiten de singels.
- Het CDA pleit voor aandacht voor het openbaar vervoer, elektrisch vervoer, een nieuw verkeerscirculatieplan en het parkeerbeleid met P&R's in Noord, West en Oost.
- Spreker roept de wethouder op om maatwerk te leveren aan de verschillende doelgroepen. Zo gebruiken marktkooplui nog steeds oudere diesels; ook moeten bezitters van oldtimers met bijvoorbeeld ontheffingen op een goede manier gefaciliteerd worden.

Het CDA steunt het pleidooi van GroenLinks om ook brommers en scooters bij deze regeling te betrekken. Dat mag echter niet leiden tot vertraging.

GroenLinks (Van der Gugten) pleit ervoor om met grote voortvarendheid grote stappen te zetten. Het verder optuigen van het huidige voorstel kan voor vertraging zorgen. Spreker is blij met het brede draagvlak voor dit voorstel in de raad.

Het **CDA** (Geelen) is het ermee eens om de plannen voortvarend op te pakken. Spreker benadrukt echter ook dat er eerst een goed fundament gelegd moet worden.

Fractie Es Sadki (Es Sadki) is voorstander van de invoering van deze milieuzone.

De **Partij Veilig Maastricht** (Meij) vraagt zich af wat een milieuzone oplevert. Uit onderzoek blijkt dat het helemaal niets oplevert. Spreker is dan ook van mening dat er geen glazen stomp over Maastricht gezet moet worden. Bovendien kost het veel geld. Het voorliggende voorstel is slechts windowdressing. De fractie stelt voor om landelijke maatregelen af te wachten op het gebied van milieuzones en te focussen op andere maatregelen, zoals Bereikbaar Maastricht.

GroenLinks (Van der Gugten) vindt dat er druk op de ketel moet komen om zaken nu, na jarenlange beloftes, daadwerkelijk in te voeren. De invoering van landelijke maatregelen zal nog jaren duren. Maastricht moet haar eigen verantwoordelijkheid nemen.

De **Partij Veilig Maastricht** (Meij) is bang dat de invoering van de milieuzone bezoekers aan de stad afschrikt. Spreker pleit er dan ook voor om de ondernemers meer bij de plannen te betrekken. Zij hebben al zaken in gang gezet. Verder werken ook autofabrikanten al aan schonere motoren.

GroenLinks (Van der Gugten) deelt mee dat ondernemers eerder, bij het autovrij maken van het kernwinkelgebied, ook bang waren dat de stad tenonder zou gaan. Maastricht staat nu echter in de top van winkelgebieden van heel Nederland. Spreker stelt voor om daar lering uit te trekken.

De **Partij Veilig Maastricht** (Meij) kan die redenering niet volgen.

De **VVD** (Beckers) leest in het rapport van Royal Haskoning dat de invoering van een milieuzone geen effect heeft op de luchtkwaliteit in Maastricht. Bovendien voldoet Maastricht aan de wettelijke normen op dit gebied. Verder onderzoek is dus niet nodig.

Met de invoering van de milieuzone zullen 2500 auto's binnen dat gebied niet meer voldoen aan de eisen. De eigenaren worden niet gecompenseerd. Spreker vindt dat een grof schandaal. Hij constateert dat het gaat om een lastenverzwaring van deze burgers. De VVD kiest dan ook voor optie c van het startdocument met een goede samenwerking met alle betrokkenen. Spreker roept de overige fracties op om deze hysterie (de opties a en b) te stoppen.

De **Liberale Partij Maastricht** (Nuyts) benadrukt dat Maastricht niet voldoet aan de Europese normen op het gebied van luchtkwaliteit.

De **VVD** (Beckers) herhaalt dat in het bewuste rapport duidelijk staat dat Maastricht voldoet aan de wettelijke Europese normen. Dat was in steden waar eerder een milieuzone is ingevoerd, niet het geval.

De **Liberale Partij Maastricht** (Nuyts) pleit voor het handhaven van de WHO-normen. De Europese normatiek is een politiek compromis. Spreekster herhaalt dat Maastricht niet voldoet aan de Europese normen. Zo is de uitstoot bij de in- en uitgangen van de A2-tunnel gigantisch en kun je op de Brusselsestraat fijnstof happen.

De **VVD** (Beckers) herhaalt dat het onderzoek laat zien dat Maastricht voldoet aan de wettelijke normen. Verder is iedere norm een compromis. Maastricht hoeft, gezien de voorziene autonome ontwikkelingen, niets te doen aan de luchtkwaliteit. Spreker is het er dan ook niet mee eens dat mensen hun auto wordt afgenomen voor een maatregel die niet werkt.

De **Maastrichtse Volkspartij** (Hoen) hekelt de opstelling van de VVD dat er niets aan de hand is. Spreker pleit ervoor om de kwaliteit te behouden. Daarvoor moeten voorzorgsmaatregelen worden genomen.

De **VVD** (Beckers) verwijst opnieuw naar de studie van Royal Haskoning, die specifiek voor Maastricht is uitgevoerd. Daaruit blijkt heel duidelijk dat Maastricht voldoet aan de wettelijke normen en dat de stad autonoom convergeert naar de WHO-normen. Spreker vraagt de fracties om geen beslissingen te nemen op basis van een misplaatst onderbuikgevoel.

De **Partij Veilig Maastricht** (Meij) beaamt dat de luchtkwaliteit altijd verbeterd kan worden. Het is echter de vraag welke maatregelen het meest effectief zijn. Zo wordt de luchtkwaliteit aan de tunnelmonden niet beter door de invoering van een milieuzone.

Den Broeder (Den Broeder) constateert dat de VVD van mening is dat Maastricht over twaalf jaar vanzelf voldoet aan de PM10-eisen. Nu blijkt echter dat de PM2,5 nog veel schadelijker is. Spreker pleit dan ook voor maatregelen op korte termijn.

De **VVD** (Beckers) herhaalt dat Maastricht op alle gebieden voldoet aan de wettelijke normen. Door autonome ontwikkelingen zal Maastricht straks ook voldoen aan de WHO-richtlijnen. Dat blijkt uit het onderzoek dat specifiek voor Maastricht is uitgevoerd. Verder zal door de invoering van de milieuzone de luchtkwaliteit nauwelijks verbeteren.

GroenLinks (Van der Gugten) stelt voor om te kijken naar de lange termijn, met als uiteindelijke doel een zero-emissiestad. Spreker beaamt dat in het rapport staat dat het effect van de invoering van een milieuzone over vijf jaar nihil is, maar benadrukt dat dan nieuwe stappen moeten worden genomen om tot een emissievrije stad te komen. Hij gelooft er niet in dat ondernemers daadwerkelijk maatregelen gaan nemen of dat de landelijke overheid met maatregelen komt. De gemeenteraad moet zijn eigen verantwoordelijkheid nemen.

De **VVD** (Beckers) benadrukt dat ondernemers, onder anderen transporteurs en werkgevers, samen met de gemeente een belangrijke deal (Green Deal Zes) hebben gesloten met ambitieuze doelstellingen. Dit voorstel doorkruist deze plannen en het draagvlak daarvoor.

GroenLinks (Van der Gugten) vindt dat ondernemers mee moeten veranderen met de ontwikkelingen en los moeten komen van hun oude patronen.

De **Liberale Partij Maastricht** (Nuyts) is het er niet mee eens dat fracties die hun bijdragen nog niet hebben geleverd, niet mogen deelnemen aan het debat.

De **voorzitter** constateert dat de fracties ermee instemmen om de gehanteerde procedure aan te houden.

GroenLinks (Van der Gugten) deelt mee dat ook in Lanaken auto's uit het centrum werden geweerd. Ondernemers hebben er echter voor gezorgd dat die maatregel ongedaan moest worden gemaakt. Spreker vindt dat ook ondernemers veranderingen in de samenleving moeten zien en daarop in moeten spelen.

De **VVD** (Beckers) herhaalt (dat blijkt onder andere uit Green Deal Zes) dat ook ondernemers bereid zijn om in te spelen op veranderingen in de samenleving. Met dit voorstel verdwijnen die afspraken in de prullenbak ten gunste van maatregelen die minder effectief zijn.

De **SP** (Bonder) ziet op het kaartje van Klaor Loch grote rode vlekken in Maastricht en vraagt de VVD om een reactie. Verder blijkt uit onderzoek dat de invoering van de milieuzone in Rotterdam geleid heeft tot een afname van roetdeeltjes van 40%.

De **VVD** (Beckers) deelt mee dat investeringen in bijvoorbeeld elektrisch rijden meer opleveren. Spreker benadrukt dat hij zich slechts baseert op de uitkomsten van het onderzoek naar specifiek een milieuzone in Maastricht. In andere steden kan de situatie anders zijn.

De **SP** (Bonder) beaamt dat uit het onderzoek blijkt dat Maastricht voldoet aan de normen, maar in het onderzoek wordt ook aandacht gevraagd voor mogelijke maatregelen, onder andere de invoering van de milieuzone.

De **VVD** (Beckers) beaamt dat uit het onderzoek blijkt dat een milieuzone kansrijk is. De bijdrage van het verkeer aan fijnstof is echter slechts 10%. Met een milieuzone wordt de luchtkwaliteit met 4% verbeterd. De VVD wil daarvoor de mensen niet hun auto afnemen.

Er volgt nu een discussie over het reglement van orde, of met het indienen van een motie het onderwerp opnieuw plenair in de raad wordt besproken. Uitkomst van de discussie is dat de discussie in deze raadsronde plaatsvindt en dat in de raadsvergadering slechts gesproken wordt over de inhoud van de motie.

De **PvdA** (Van Ham) vindt dat de luchtkwaliteit in Maastricht nog wel wat kan worden verbeterd. Inwoners worden echter, zoals bij de bespreking van een vrachtautoverbod in Maastricht-West, met een kluitje in het riet gestuurd.

Het voorliggende bevat slechts denkrichtingen en een startbesluit, wellicht slechts voor de Bühne en wellicht worden mensen straks weer met een kluitje in het riet gestuurd. De PvdA is verder van mening dat ook inwoners in de buitenwijken een schone lucht verdienen. Spreekster wil ook weten of de wethouder de plannen voorgelegd heeft aan omliggende gemeenten. De PvdA is voorstander van een vignettensysteem, maar pleit ook voor eenduidigheid in de regio.

Mevrouw Van Ham hekelt verder de uitzonderingsregels. Benzineslurpende auto's krijgen voor 15 euro eeuwig toegang tot de stad. Spreekster pleit voor een verbod voor vrachtwagens en bijvoorbeeld internationale bussen in de binnenstad van Maastricht. Stadsdistributie komt in Maastricht al jaren nauwelijks van de grond. Zij zet vraagtekens bij het moment van de presentatie van de plannen, nu blijkt dat deze plannen juridisch wellicht niet haalbaar of houdbaar zijn.

De PvdA pleit voor een breed scala aan maatregelen voor het verbeteren van de kwaliteit. Met een uitgebreid pakket kunnen grote stappen worden gezet op het gebied van luchtkwaliteit.

De **Seniorenpartij** (Steijns) constateert dat het voorliggende startdocument een vervolg is op de eerder verrichte haalbaarheidsstudie. Het is duidelijk dat de luchtkwaliteit in de binnenstad en ook in de omringende wijken moet worden verbeterd. De Seniorenpartij stelt voor om de problematiek euregionaal aan te pakken met de invoering van een vignetsysteem, met aandacht voor onder meer de leefbaarheid van de inwoners en de economische positie van de stad en voor flankerende beleidsmaatregelen. De fractie steunt dan ook de oproep van GroenLinks om onderzoek te doen naar het gebruik van elektrische fietsen en scooters.

De **Liberale Partij Maastricht** (Nuyts) heeft al eerder - bij de aanleg van de A2-tunnel - aandacht gevraagd voor de luchtkwaliteit en heeft voorgesteld om de lucht aan de tunnelmonden te filteren. Onlangs is gebleken dat de uitstoot op die plek enorm is. De fractie pleit voor een pakket aan maatregelen voor het verbeteren van de luchtkwaliteit, want alle kleine beetjes helpen. Zo heeft de fractie eerder gepleit voor elektrische scooters voor het bezorgen van bijvoorbeeld maaltijden. Sommige fracties willen wachten met de aanpak van de slechte luchtkwaliteit, onder andere omdat de Europese milieunormen worden gehaald. Spreekster benadrukt dat deze normen niet voldoende zijn voor een stad als Maastricht vanwege de bijzondere ligging van de stad in een dal. Veel mensen in de stad hebben problemen met hun luchtwegen en longen. Er moet dus snel iets veranderen.

De invoering van een milieuzone moet zeker in overleg gebeuren met de ondernemers, onder andere over de grootte van de zone. De fractie is voorstander van de invoering van het vignettensysteem.

De Liberale Partij Maastricht gaat akkoord met de voorgestelde maatregelen en met de investeringen die daarvoor nodig zijn. Het gaat per slot van rekening om de gezondheid van mensen.

De **SP** (Bonder) is voorstander van de invoering van zo'n milieusticker. Spreker is blij dat nu in Duitsland dieselauto's die niet voldoen aan de Euro 6-norm in binnensteden worden verboden. Hij gaat verder, net als in Rotterdam, uit van een vermindering van de roetuitstoot van 40%. Voor de SP heeft de invoering van een milieuzone dan ook zin. De fractie heeft echter enkele vragen en opmerkingen over het raadsstuk.

- Waarom zijn scooters en brommers niet opgenomen in het voorstel en kunnen deze alsnog worden toegevoegd?
- Milieustickers moeten eenduidig geldig zijn in alle Europese steden.
- Hoe verhoudt de invoering van de milieuzone zich tot de uitbreiding van de landingsbaan van Maastricht Aachen Airport, zoals recent is besloten, met meer luchtvervuiling door vieze vrachtvliegtuigen? Zet Maastricht bijvoorbeeld de financiering van het vliegveld stop?
- Waarom is P+R-Zuid niet altijd open? Het terrein is alleen in het weekend open.
- Uit welke aspecten bestaat het flankerend beleid?

- Oldtimers kunnen ontheffing krijgen. Welke doelgroepen kunnen nog meer een ontheffing krijgen?
- Wanneer wordt de milieuzone ingevoerd?
- Wat gebeurt er aan de randen en buiten de milieuzone?
- Waarom wordt de milieuzone niet uitgebreid tot het gebied van betaald parkeren?

Voor de SP is de invoering van een milieuzone met een vignet een goede start.

D66 (Barendse) vindt dat de luchtkwaliteit in Maastricht moet worden verbeterd. Dat is mogelijk met de invoering van een milieuzone met een vignettensysteem. Een systeem met camera's is erg kostbaar. D66 stelt voor om aan te haken op het Duitse model.

Het tweede deel van optie c, inzetten op andere maatregelen om de luchtkwaliteit in de binnenstad te verbeteren, vindt de D66 zeer interessant, met onder andere het beperken van het doorgaande verkeer in de binnenstad. De fractie vraagt verder aandacht voor inwoners met auto's die niet aan de normen voor de milieuzone voldoen en stelt voor om ook de vervuiling door bromfietsen en scooters mee te nemen in de plannen.

Wethouder **Krabbendam** constateert een duidelijke meerderheid voor het opnemen van bromfietsen en scooters in de plannen. Hij vraagt de fracties om dat nog eens te bevestigen. Hij is het ermee eens dat dit geen vertraging mag opleveren. Hij stelt daarom voor om daarvoor een separaat voorstel aan de raad voor te leggen met speciale stickers voor deze doelgroep. De wethouder beaamt dat aanvullend flankerend beleid belangrijk is, zeker gezien de samenstelling van de groep brommer- en scooterrijders met veel mensen met een kleine beurs.

De wethouder is het met onder andere Partij Veilig Maastricht eens dat het voorstel snel moet worden ingevoerd. Er is nu hard gewerkt aan onder andere flankerend beleid, de grootte van de zone en bijvoorbeeld de sloopregeling. Het is nu aan de fracties om aan te geven of zij die kant op willen. Hij benadrukt dat uit eerdere bijeenkomsten is gebleken dat de meeste mensen voorstander zijn van de invoering van een milieuzone. De wethouder zegt toe de mensen in de wijken te informeren en uit te dagen om mee te denken om tot een zo goed mogelijk voorstel te komen. Daarvoor is een duidelijk mandaat van de gemeenteraad nodig.

Mevrouw Den Broeder is voorstander van optie b, kentekenherkenning. Dat leidt echter, gezien de vele buitenlandse bezoekers aan de stad, tot grote mazen in het net en wellicht tot discriminatie (de regels kunnen dan alleen gelden voor bezitters van Nederlandse auto's).

De VVD roept op om met andere maatregelen aan de slag te gaan. De wethouder benadrukt dat ook daar aandacht voor is. Alle maatregelen, onder andere de GD-6 (Green Deal zero emission stadslogistiek), moeten ervoor zorgen dat de luchtkwaliteit sterk verbetert. De wethouder zegt verder toe te werken aan draagvlak, onder andere ook bij de marktcoöplui.

In het rapport van Haskoning staat op pagina 12 dat tot 60% van de roetuitstoot wordt veroorzaakt door wegverkeer. Dat kan met de invoering van een milieuzone te lijf worden gegaan.

Met de instemming van de raad kan de wethouder minister Van Veldhoven bewegen om landelijke maatregelen te nemen die ook toepasbaar en handhaafbaar zijn in Maastricht. Dat is niet mogelijk met het gebruik van camera's.

De PVM en de VVD vinden dat de voorgestelde maatregelen niets opleveren. De wethouder benadrukt dat hij handelt conform opdrachten van de raad in 2015 (verbeteren van de luchtkwaliteit) en in 2017 (de invoering van een milieuzone).

Het werken aan draagvlak versterkt de bewustwording. De wethouder zegt toe zich daarvoor in te zetten. Hij ziet verder uit naar de opvatting van de PvdA over de voorliggende plannen. Hij beaamt dat de problematiek Europees moet worden aangepakt. Maastricht wil zich aansluiten bij de Duitse aanpak. De wethouder legt uit dat hij met diverse omliggende gemeenten in de euregio heeft gesproken over deze problematiek. Voor een verbetering van de luchtkwaliteit zijn ook zij nodig.

De wethouder benadrukt dat eerder uitgebreid gesproken is over de sloopregeling. Die blijkt veel te duur te zijn. Bovendien wordt daarmee met hagel op een mug geschoten. Hij beaamt dat er onzekerheden zijn op juridisch vlak en vraagt daarom om een duidelijk mandaat van de raad. Hij prijst de discussie van deze avond en ziet uit naar de notulen.

De SP heeft veel vragen herhaald die zij al eerder gesteld heeft. Die zijn ook al beantwoord. De wethouder gaat er kort op in.

- Er wordt hard gewerkt aan een Europese sticker.
- De verhouding met Maastricht Aachen Airport is nu niet aan de orde.
- De P+R Zuid is altijd open, behalve bij evenementen in het Mecc.
- De gemeente werkt aan de ambitie om praatpalen aan te brengen binnen een straal van 300 m van iedere inwoner.
- Spreker hoopt de raad in het najaar van 2018 een definitief voorstel voor te kunnen leggen.

- Het CDA heeft een motie voorbereid voor uitbreiding van de milieuzone. Spreker ziet uit naar een mandaat van de raad om daar verder aan te werken.

De wethouder benadrukt dat een milieuzone gewoon nodig is om in 2030 klimaatneutraal te zijn.

De **voorzitter** stelt voor om de discussie, gezien de nog resterende beperkte tijd, op 6 maart 2018 voort te zetten.

GroenLinks (Van der Gugten) stelt voor om het debat nu af te ronden.

De **SP** (Bonder) vindt dat de standpunten van de fracties helder zijn en dat de discussie afgerond kan worden.

De **Maastrichtse Volkspartij** (Hoen) constateert dat de wethouder de raad om een aantal mandaten heeft gevraagd. Spreker stelt voor om daar rustig de tijd voor te nemen en er op 6 maart verder over te spreken.

De **VVD** (Beckers) wil graag op 6 maart reageren op de bijdrage van de wethouder.

Het **CDA** (Geelen) vindt dat met een verdere bespreking op 6 maart het belang van het onderwerp recht wordt gedaan. Spreker zegt toe de aangekondigde motie van het CDA via mail te verspreiden.

De **voorzitter** constateert dat de meerderheid van de fracties voorstander is van een tweede raadsronde over dit onderwerp op 6 maart 2018. Hij roept op om eventuele voorstellen, onder andere om ook scooters en bromfietsen in het voorstel op te nemen, via mail te verspreiden.

De **Liberale Partij Maastricht** (Nuyts) vraagt om extra informatie, onder andere over de financiën.

Wethouder **Krabbendam** deelt mee dat de financiën afhangen van nog te nemen beslissingen, onder andere over de grootte van de milieuzone.

De **voorzitter** deelt mee dat hij het voorstel om op 6 maart 2018 verder te gaan met deze raadsronde, zal voorleggen aan het presidium. Hij bedankt de aanwezigen voor hun bijdragen en sluit het overleg om 20.35 uur.